

A close-up portrait of a woman with curly brown hair and green eyes, looking directly at the camera. The lighting is soft and warm, highlighting her features. The background is a blurred, warm-toned surface.

ELLERSTRÖMS FÖRLAG

Utgivning hösten 2021

*Poesi kan aldrig handla om mig
och jag aldrig om poesi.
Jag är ensam, dikten är ensam
och återstoden tillhör maskarna*

Orden tillhör den holländske författaren Cees Nooteboom, och återfinns i boken *En staty av frågor*, ett dikturval översatt av Lasse Söderberg, som vi gav ut redan 1995 i poesiserien *lågland*, som på den tiden var en viktig identitetsskapare för ellerströms. Den här säsongen återvänder vi efter 26 år till Nootebooms poesi med nya diktsamlingen *Farväl* i översättning av Per Holmer. På samma sätt är konstvetaren Thomas Millroth en gammal bekant. Hans bok om John Wipp utkom på förlaget redan 1996. Nu ger vi ut hans stora verk *Artists' books from a swedish point of view*, en bok som för övrigt lyckats bli en raritet nästan innan den knappt hann finnas till.

Att skapa en säongs utgivningslista är att just föra det här ständiga samtalet – med nuet, med historien, med varandra, med framtiden. Vissa författarskap dyker oväntat upp efter många års uppehåll, medan andra i nuet börjar etablera sig som bekanta ellerströmsförfattare. Hösten 2021 följer vi upp Anne Carsons författarskap med ett nyskrivet drama, vi ger oss åter i kast med Peter K. Anderssons essäistik, Hanna Hallgrens poesi, C J L Almqvists diktning och Selma Lagerlöfs textvärld. Samtidigt ryms många nya bekantskaper. Höstens stora satsning på danska Olga Ravns hyllade *Mitt arbete* är en sådan, liksom det norska stjärnskottet Karoline Brændjords debutdiktsamling *Jag vill vakna till världen*. Tiden får utvisa om det är någon av dessa författare vi kommer återkomma till om trettio år. Cees Nootebooms dikt fortsätter:

*Jag stod på gatorna där orden bor,
böcker, brev, berättelser,
och väntade.
Jag har alltid väntat.*

Marie Pettersson,
förläggare

HÖSTEN 2021

UTK	THOMAS MILLROTH: <i>Artists' books from a swedish point of view</i>
JULI	SELMA LAGERLÖF: <i>Sankta Annas kloster
Drama i två akter</i>
SEPT	PETER K. ANDERSSON: <i>Drontmannen</i>
HANNA HALLGREN: <i>Ensamhetsträning med
Majken Johansson</i>
OKT	CARL JONAS LOVE ALMQVIST: <i>Svenska rim
Nonsensdikter från exilären</i>
KAROLINE BRÆNDJORD: <i>Jag vill vakna till världen</i>
ANNE CARSON: <i>Norma Jean Baker av Troja</i>
JONAS ELLERSTRÖM & ISABELLA NILSSON:
<i>A som i Alice</i>
NOV	ABDELWAHAB MEDDEB: <i>Vita genomfarter &
Ibn Arabis grav</i>
CEES NOOTEBOOM: <i>Farväl. Dikt i virusets tid</i>
SARA CEDERBERG: <i>Återförtrollningen.
Kultursynens förvandlingar i svensk litteratur-
och poesidebatt ca 1960–1980</i>
DEC	GUSTAF III: <i>Dixit. Gustaf III med egna ord</i>
BERNADETTE MAYER: <i>Midvinterdag</i>
OLGA RAVN: <i>Mitt arbete</i>

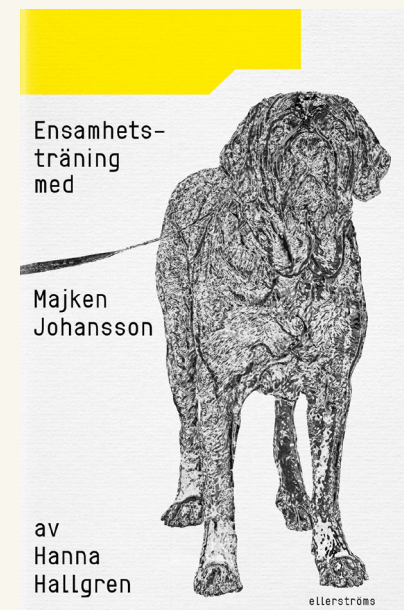
FOTO: ANNA LEFVERT

HANNA HALLGREN

Ensamhetsträning med Majken Johansson

*Hund, du min hund,
Vart ska vi gå idag? Vart kan vi gå
Vilken stig är för oss? Vilka spår
i sanden, vilka vatten
för vår törst, vart törs vi gå när vi går
i tvåtakt, tretakt,
tralltakt, i vår andakt
Vi tränar oss i ensamhet i otakt
Jag har skällt på dig
du har släpat mig
i regnet, mina händer*

I *Ensamhetsträning med Majken Johansson* trängs berättelser om himmel och helvete, levande och döda. Här finns poeter och hundar, Frälsnings-officerare, alkoholister och en konditor dömd för spioneri. Vinteräpplen, tomtar och tamburinbrigader. En heterosexuell teologie licentiat vid Uppsala universitet cyklar förbi. Spiritism och sprit. Tjällek och frihalsad sång samt lesbicitet. I Hanna Hallgrens språkvärld kallas det för *speak bitterness*-prosa. Att skrika ut de stumma stygn som omger vittnesbördet.

LYRISK PROSA
ISBN 978 91 7247 615 8
MJUKBAND
UTKOMMER SEPTEMBER

HANNA HALLGREN (f. 1972) är verksam som poet, lärare och forskare. *Ensamhetsträning med Majken Johansson* är hennes tolfte bok sedan debuten 2001. På ellerströms finns sedan tidigare diktsamlingen *Vinterresan* (2019).

OLGA RAVN

Mitt arbete

ROMAN
ÖVERSÄTTNING
MICHAEL LARSSON
ISBN 978 91 7247 616 5
INBUNDEN
UTKOMMER DECEMBER

OLGA RAVN (f. 1986) har gått på Författarskolan i Köpenhamn och debuterade 2012 med diktsamlingen *Jag äter mig själv som ljung*. 2020 blev hon invald i Danska Akademien. *Mitt arbete* är Olga Ravn's tredje roman.

När Anna och hennes svenska pojkvän Aksel får sitt första barn flyttar de till ett igensnöat Stockholm, och ingenting blir någonsin som förut. Föräldraskapet tvingar ut henne i livets allra viktigaste frågor, och svaren är varken enkla eller särskilt önskvärda. Vem är hon när hon inte skriver? Vad innebär det att vara mamma och hur står det i konflikt med konstnärskapet? Har hon ens förmågan att älska sitt barn? När den nyfödda läggs vid Annas bröst inser hon att det kanske inte är möjligt.

I *Mitt arbete* utforskar Olga Ravn moderskapets mörker – det är en självbiografisk och självvranssakande bok om skrivande, skuld och tillvaron med ett litet barn.

DEN 7 DECEMBER GÄSTAR
OLGA RAVN INTERNATIONELLA
FÖRFATTARSCENEN PÅ
MALMÖ STADSBILOTEK!

FOTO: LÆRKE FOSSELT

KAROLINE BRÆNDJORD

Jag vill vakna till världen

Karoline Brændjord
Jag vill vakna till världen

ellerströms

LYRIK

ÖVERSÄTTNING OSCAR ROSSI

ISBN 978 91 7247 622 6

MJUKBAND

UTKOMMER OKTOBER

KAROLINE BRÆNDJORD är född 1990 och bosatt i Oslo. Hon har gått på Skrivekunstakademiet i Hordaland. *Jag vill vakna till världen* är hennes debut. Den tilldelades både Kritikerprisen och Tarjei Vesaas debutantpris 2020.

FOTO: MAY THERSE VORLAND

*Arbete får allt att lysa. Sorg får allt att lysa.
Jag föddes och mina föräldrars ansikten lyste.
När jag skrattar lyser det om mamma,
när jag dukar bordet lyser det om pappa,
när jag håller vin i glasen lyser världen upp.*

Vart ska man vända sig när en mamma tar sitt liv? Är det möjligt att uppnå försoning? Hur erkänner man det som inte får erkännas? Och vad gör vi i naturen när naturen inte kan förstå oss?

I *Jag vill vakna till världen* försöker Karoline Brændjord förhålla sig till världen, till barndomen och till moderns död. Sorg och längtan efter frihet uttrycks som visioner, fantasier, uppenbarelser och obevekliga logiska observationer. Det är en samling öppna och känslomässiga dikter som, trots sin sorg, har ett stort förtroende för världen.

BERNADETTE MAYER

Midvinterdag

bernadette mayer
midvinterdag

LYRIK

ÖVERSÄTTNING NICLAS NILSSON

ISBN 978 91 7247 624 0

MJUKBAND

UTKOMMER 22 DECEMBER

*Längst in hos slaktaren synar en kvinna ett
långt stycke fläsk
Nu får jag se det sågas itu under de
surrande lysrören
Kan du säga ut benet säger hon frodigt mister
har du inga ben
Vad är du man eller kvinna idag, jag tror jag
gav din man
Fel ost igår, det är okej, vi lever i ett samhälle där
Ett rent oberoende av det förflutna verkar bäst*

Midvinterdag är skriven under en enda dag – den 22 december 1978. Mayer beskriver en helt vanlig dag i sin och familjs liv i den lilla staden Lenox i Massachusetts och tar oss från morgnens uppvaknande och kvadröjande drömmar, via vardagen med maken och dottrarna, ärenden i stan, tankar om skrivande och moderskap, fram till kvällen och tillbaka till drömmarna. Mayer skärsådar tillvaron i ett unikt epos som är på en gång intimt och intellektuellt rörligt.

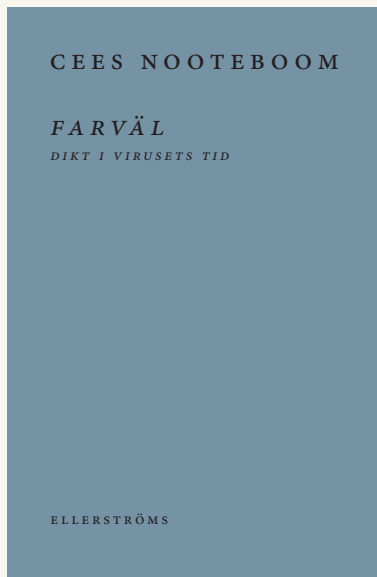

BERNADETTE MAYER (f. 1945) är känd för sitt stream-of-consciousness-artade sätt att skriva poesi som ofta jämförs med Gertrude Steins, Virginia Woolfs och James Joyces. Hon slog igenom 1971 med utställningen *Memory*, som kombinerade fotografi och berättande, och har sedan dess gett ut ett stort antal diktsamlingar. Med det som ofta framhålls som hennes främsta verk, *Midvinterdag*, introduceras hon på svenska.

CEES NOOTEBOOM

Farväl

Dikt i virusets tid

LYRIK

ÖVERSÄTTNING PER HOLMER

ISBN 978 91 7247 621 9

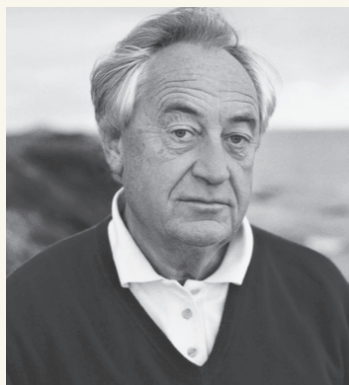
MJUKBAND

UTKOMMER NOVEMBER

CEES NOOTEBOOM (f. 1933) är sedan länge det nederländska språkområdets främste Nobelpriskandidat. Sju av hans romaner finns översatta till svenska. 2019 kom diktvolymen *Ljus över allt* som omfattar hans två närmast föregående samlingar och 2020 följde essäurvalet *Varmt hjärta, kylig blick*.

*Jag följde den längsta vägen,
den som ledde ingenstans.*

Cees Nootebooms nya diktcykel, 33 dikter med en återkommande rytm om tre fyrradiga strofer och en avslutande rad som ett ackord, tar sin början i poetens vinterkarga trädgård på en Medelhavsö. Ett moln, ”blygrått, alltför tungt för att kunna vägas”, visar sig på himlen. Minnen från barndomen under andra världskriget uppväcker en dunkel föraning som osökt leder tankarna till bildvärlden hos poetens landsman och livslänge följeslagare Hieronymus Bosch: virusets tid är åter.

CARL JONAS LOVE ALMQVIST

Svenska rim

Nonsensdikter från exilåren

LYRIK

ISBN 978 91 7247 623 3

URVAL OCH EFTERORD

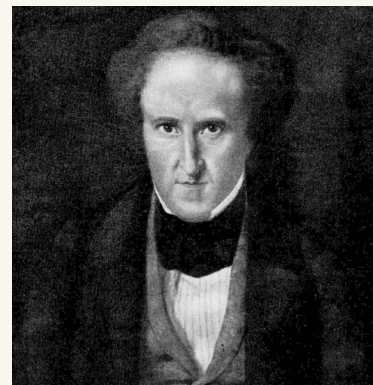
ISABELLA NILSSON

INLEDNING JONAS ELLERSTRÖM

INBUNDEN

UTKOMMER OKTOBER

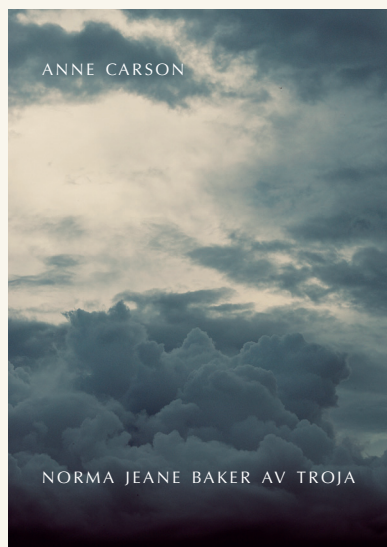
Misstänkt för försök till giftmord flydde Carl Jonas Love Almqvist Sverige 1851 och begav sig till USA. Under de femton besvärliga åren i exil skrev han huvudsakligen tidningsartiklar, gjorde några översättningar och skrev brev hem till familjen. Men ett stort manuskript arbetade han flitigt på. Det var en halvt satirisk, halvt allvarlig avhandling om svenska rim, deras historia och användning. Verket rymmer exempel på olika stilar, versmått och rimtyper, alla författade av Almqvist själv. Detta är svensk nonsenspoesis kanske finaste ögonblick: komiska och melankoliska dikter med det halsbrytande nödrimmet som styrande princip.

CARL JONAS LOVE ALMQVIST (1793–1866) är kanske den svenska litteraturens mest mångsidiga författare. Han hade Strindbergs flit och nyfikenhet, Selma Lagerlöfs fantasi och berättarförmåga och Gunnar Ekelöfs förtjusning i pekoraleet – det ofrivilligt komiska och ändå sublima litterära magplasket.

ANNE CARSON

Norma Jeane Baker av Troja

DRAMATIK
ÖVERSÄTTNING
LARS-HÅKAN SVENSSON
ISBN 978 91 7247 619 6
MJUKBAND
UTKOMMER OKTOBER

ANNE CARSON (f. 1950) är författare, översättare och professor i klassiska språk, mångfaldigt prisbelönad för sitt originella författarskap. Ellerströms har sedan tidigare gett ut mikroessäboken *Kort sagt* (2017) och diktsamlingen *Lediga män* (2020).

Norma Jeane Baker av Troja är en meditation över skönhetsens destruktiva kraft. Med utgångspunkt i Euripides drama *Helena* väver Anne Carson djärvt samman två berömda kvinnogestalter: Helena av Sparta, för vars skull trojanska kriget utkämpades, och Norma Jeane Baker/Marilyn Monroe, som just är på väg att slå igenom som filmstjärna och så småningom gifter sig med dramatiker Arthur (Miller). Antikens Troja flyter samman med filmens Hollywood och genom anakronistiska analogier ses Norma Jeanes öde i ljuset av Helenas erfarenheter. Carson påtalade själv pjäsens relevans för #Me-too-rörelsen i programbladet när den sattes upp i New York 2019.

ABDELWAHAB MEDDEB

Vita genomfarter & Ibn Arabis grav

I essän *Vita genomfarter* låter Abdelwahab Meddeb sina minnen från Tunis bli utgångspunkt för en poetisk reflektion över det vitas resonans i religionen och kulturen. Genom skriftens befläckande utforskas här betydelsen av kontraster, allt för att ”kortsruta strömmen som utfodrar myten” där vitheten, det vita, dröms rent och obefläckat.

I diktsamlingen *Ibn Arabis grav* fortsätter poeten att utforska olika traditioner med varandra. Med ordagrann grund i den sufiske mystikern Ibn Arabis diktcykel *Begärens översättare* från 1200-talet blir Meddebs diktsamling en plats där spåren myllrar från den europeiska litteraturhistorien, för-islamska kärlekspoeter och sufismens mystiker.

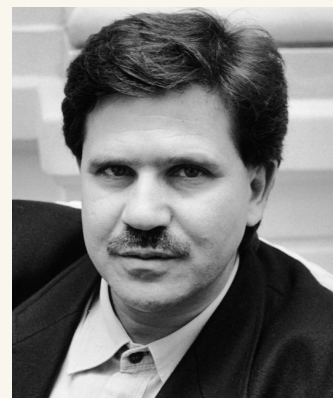

FOTO: GETTY IMAGES

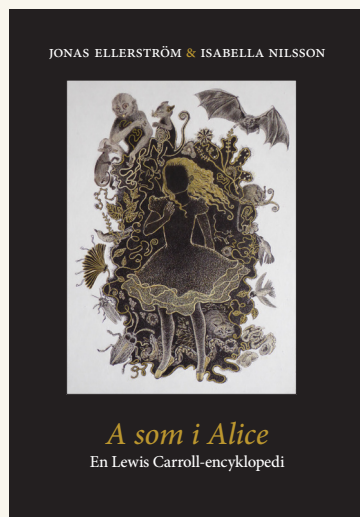
**Vita
genomfarter**
ABDELWAHAB MEDDEB

ESSÄ OCH DIKTER
ÖVERSÄTTNING JAKOB SVEDBERG
ISBN 978 91 7247 617 2
MJUKBAND
UTKOMMER NOVEMBER

ABDELWAHAB MEDDEB (1946–2014) var tunisisk poet, författare och kulturkritiker med stor betydelse för den frankofona litteraturen. Hans litterära texter är ständigt i rörelse och närda av vad han själv har kallat för sin ”dubbla genealogi”: Europa och islam, det franska och det arabiska. Med *Vita genomfarter* och *Ibn Arabis grav* introduceras han nu på svenska.

JONAS ELLERSTRÖM & ISABELLA NILSSON

A som i Alice

ESSÄ
ISBN 978 91 7247 655 4
INBUNDEN
UTKOMMER OKTOBER

JONAS ELLERSTRÖM (f. 1958) är författare, översättare och förläggare. Han har senast utgivit diktsamlingen *Framkallning i dagsljus* (2021) och är sedan 2017 ledamot av Samfundet De Nio.

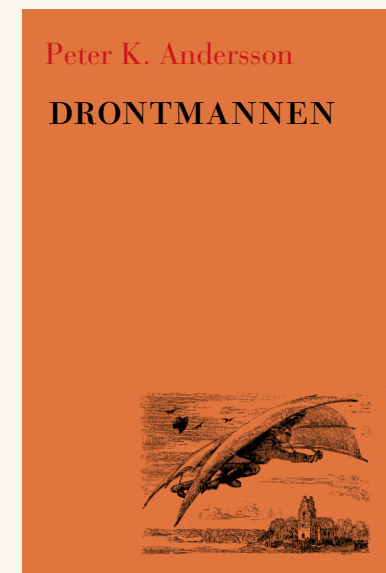
ISABELLA NILSSON (f. 1989) är författare och översättare och har på ellerströms utgivit de uppmärksammade *Nonsensspringssans dagbok* (2018) och *Vårt behov av vers – en nonsenspoetik för nervösa* (2020).

De två böckerna om Alice i Underlandet hör till de stora, genuint tidlösa klassikerna. Bara Bibeln och Shakespeare lär citeras oftare i engelskspråkig litteratur. Lewis Carrolls ursprungliga berättelser har blivit teater, film, musikal och datorspel och efter hand har de växt och förändrats, blivit något av en modern mytologi. Med *A som i Alice* gör Jonas Ellerström och Isabella Nilsson en djupdykning i den viktorianska värld som födde Alice och visar samtidigt på den flora av nytolkningar som håller henne odödlig.

A som i Alice är uppställd som ett uppslagsverk från A till Ö, och Isabella Nilsson och Jonas Ellerström har skrivit boken i tätt samarbete. Några texter är skrivna som dialoger och andra former av gemensamt författande förekommer också. Författaren och konstnären Inger Edelfeldt har försett varje bokstav med detaljrika vinjettbilder.

PETER K. ANDERSSON

Drontmannen

ESSÄ
ISBN 978 91 7247 618 9
MJUKBAND
UTKOMMER SEPTEMBER

En dag i början av 1900-talet får urmakaren i den lilla skånska byn Ausås för sig att han ska bygga ett flygplan. Drygt hundra år senare bestämmer sig en skånsk historiker för att följa spåren efter hans projekt och ta reda på varifrån den märkliga idén kom. Resultatet blir en rapsodisk essä om små människor med stora drömmar och en meditation över en tid i historien då äventyrlust och upptäckarglädje på gott och ont lade grunden för moderna livsvillkor. *Drontmannen* kan även läsas som en personlig betraktelse över svårigheterna i att möta och förstå det förflutnas människor.

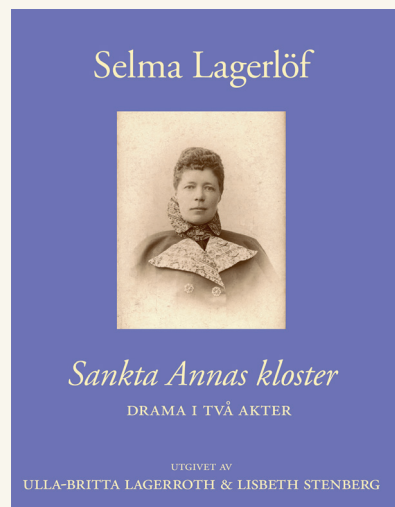
FOTO: CHARLOTTE NILSSON

PETER K. ANDERSSON (f. 1982) är författare och historiker med ett intresse för det förflutnas livsvillkor och för annorlunda människor. Han har tidigare bland annat gett ut böckerna *Kafémänniskan* (2013), *Vad Cilla Banck visste: En 1800-talsmänniskas världsbild* (2017) och *Komikerns historia* (2020).

SELMA LAGERLÖF

Sankta Annas kloster

Drama i två akter

DRAMATIK
RED.
ULLA-BRITTA LAGERROTH
& LISBETH STENBERG
ISBN 978 91 7247 620 2
INBUNDEN
UTKOMMEN

SELMA LAGERLÖF (1858–1940) är en av Sveriges största författare. Hon erhöll Nobelpriset i litteratur 1909 och valdes in i Svenska akademien 1914.

Selma Lagerlöfs drama *Sankta Annas kloster* har aldrig tidigare tryckts. Pjäsen skrevs på beställning från Kvindernes Udstilling som hölls i Köpenhamn 1895. Det var den första kvinnoutställningen i Europa och förväntningarna på Lagerlöfs drama var stora. Då succén uteblev slog Lagerlöf bort det allvarliga i sitt försök att slå igenom som dramatiker. Denna utgåva bygger på ett handskrivet manuskript av Elise Malmros. I ett efterord sätts texten in i en rad kontexter, bland andra det dåtida teaterklimatet och kvinnorörelsen. Innehållet tolkas utifrån idén om ”vilddjuret inom människan” men även i förhållande till Selma Lagerlöfs relation till Sophie Elkan. *Sankta Annas kloster* är ett viktigt bidrag till förståelsen av en experimentell period i Lagerlöfs författarskap.

Förord, efterord och kommentarer av Ulla-Britta Lagerroth & Lisbeth Stenberg.

Kungen och människan Gustaf III var komplex och motsägelsefull. Han bidrog till många av upplysningsdebattens kärnfrågor och var djupt engagerad i sin tids politiska, filosofiska och kulturella debatter. Bilden av honom är i ständig förändring när hans ord och handlingar tolkas på nytt ur senare tiders historiska, politiska och moraliska perspektiv.

Men Gustaf III var också en av sin tids stora stilister. Hans brev, skrivelser, tal och dramatik visar en lysande författare med stor variation och precision i vokabulär, nyansering och fraserings.

I citatsamlingen *Dixit* framställs Gustaf III:s ord och tankar i sin egen rätt, presenterade på lätt moderniserad svenska, tematiskt indelade i ämnen som livet, döden och kärleken. Texterna illustreras med bilder utförda av Gustaf III själv.

Urvalet och kommentarerna har gjorts av Jennie Nell, Elisabeth Mansén, Marianne Molander Beyer och Johannes Heuman, samtliga verksamma vid svenska universitet och medlemmar av styrelsen för Sällskapet Gustaf III.

GUSTAF III

Dixit

Gustaf III med egna ord

PROSA
RED. JENNIE NELL
ELISABETH MANSÉN
MARIANNE MOLANDER BEYER
& JOHANNES HEUMAN
ISBN 978 91 7247 654 7
INBUNDEN
UTKOMMER DECEMBER

GUSTAF III (1746–1792) författade en stor mängd brev, tal, dramatik och konstprosa. Han är mest känd för sitt teaterintresse, men hans texter visar att han engagerade sig i många av tidens samhällsfrågor.

THOMAS MILLROTH

Artists' books from a swedish point of view

KONST
ISBN 978 91 7247 614 1
MJUKBAND
UTKOMMEN

THOMAS MILLROTH (f. 1947) är kritiker, kurator, författare och konsthistoriker, verksam i Malmö. Han har skrivit ett fyrtiotal böcker och ett stort antal essäer om musik och konst. Hans intresse för artists' books började när förläggaren Bo Cavefors gav ut hans två första böcker – förlagskatalogen rymde flera udda bokformat. Som chef för Ystads konstmuseum skapade Millroth sedan flera utställningar på temat och drog igång projekt där konstnärer bjöds in för att göra egna böcker.

Konstnärsböcker, artists' books, betyder böcker som konstföremål, konst som tar bokens form och utnyttjar dess tradition och möjligheter. Thomas Millroths historik över svenska konstnärsböcker, med utblickar mot Danmark och Tyskland, är den första heltäckande boken inom sitt ämne. *Artists' books from a swedish point of view* är ett rikt illustrerat pionjärverk som tagit mer än ett decennium att sammanställa och som krävt mängder av forskning, intervjuer och resor. Millroth skriver essäistiskt och spänstigt om den vitala, internationellt orienterade konstformen. Boken rymmer över 650 fotografier och faksimil av konstnärsböcker från 1947 till 2021, och fler än 450 enskilda konstnärer behandlas.

FOTO: BONNIERS KONSTHALL

SARA CEDERBERG

*Återförtrollningen
Kultursynens förvandlingar i svensk
litteratur- och poesidebatt ca 1960-1980*

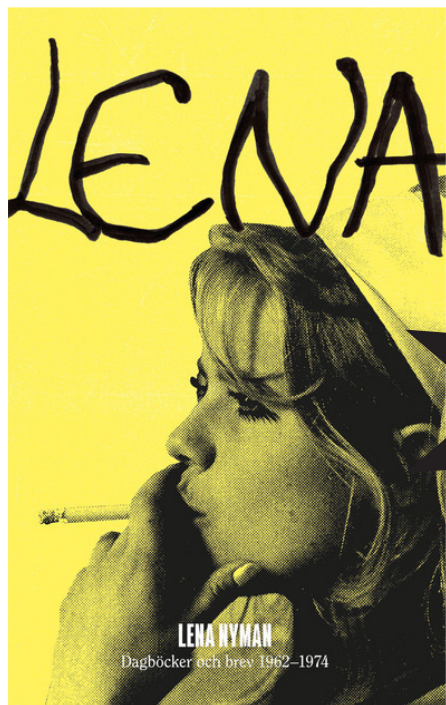
LITTERATURVETENSKAP
ISBN 978 91 7247 653 0
MJUKBAND
UTK NOVEMBER

Litteraturen betraktades under lång tid som bildningens och kulturens grundval. Så är det inte längre. Idag har litteraturen ingen självklar särställning i kulturdebatten. Litteraturkritikers och -forskarens arbete uppfattas av många som ett slags hobbyverksamhet. Diskussionerna om "litteraturens kris" har florerat i den västerländska kulturdebatten i över 50 år. I *Återförtrollningen* spårar författaren den svenska debatten om litteraturens kris till 1960- och 70-talet. Det finns en tydlig gemensam nämnare mellan dessa decenniers kulturdebatter och dagens diskussioner i allt från vad kritikens roll bör vara till diskussioner om vilken filosofisk världsbild som bör ligga till grund för kulturen och det litterära skapandet.

FOTO: SIMON LAPONTE

SARA CEDERBERG är litteratur- och idéhistoriker, verksam som postdoktoral forskare på institutionen för engelska språket och litteraturen vid Carleton University i Ottawa, Kanada. Hennes forskning behandlar humanioras historia och kris. *Återförtrollningen* är hennes doktorsavhandling.

LENA NYMAN

*Dagböcker
och brev*

ÄNTLIGEN I
POCKET!

DAGBÖCKER OCH BREV
ISBN 978 91 7247 659 2
POCKET
UTKOMMER AUGUSTI

ELLERSTRÖMS FÖRLAG

Södra Förstadsgatan 18 211 43 Malmö

TEL: 0793-48 39 18 www.ellerstroms.se

ALLMÄNNA FRÅGOR: info@ellerstroms.se

BESTÄLLNINGAR: order@ellerstroms.se

MARKNADSFÖRING & UTGIVNINGSFRÅGOR:

marie@ellerstroms.se

DISTRIBUTION: Stjärndistribution, order@sdist.se

www.ellerstroms.se

facebook.com/ellerstroms instagram.com/ellerstroms

OMSLAGSFOTO PÅ OLGA RAVN: LÆRKE POSSELT

